

Baka István

Carmen

(A. Blok fordítása közben)

*Az érte meg, nem az a rózsza,
Mit odadobtál, hanem az,
Mi nyelvhegyemtől harmatozva
Bontotta szirmát: a tavasz,*

*Egyetlen tavaszom virága,
Amit csak árulás, halál
Követhetett. Megérte, drága,
Hogy ami romló, sírba száll*

*Idő előtt, – a te idődben
Úgyszincsenek órák, napok:
Szeress akárkit – énelőttem
Nem voltál, és ha nem vagyok,*

*Nem is lehetnél! Nyári, kármin
Rózsáid szirma elpereg...
A kérdésre: ki vagy te, Carmen?
Csak véreddel felelhetek.*

*Nem érted, Carmen? Engem, téged
Nemcsak a kéj köt össze már,
Hanem az árulásod végleg
Feloldó végtelen halál.*

Alekszandr Blok

Carmen

L.A.D.-nek

1

Mint színek háborgó vizen,
Mikor gomolygó fellegeknek
Vad fénye villan hirtelen,
Szívem úgy változik, riad meg
Éneklő viharod alatt,
Orcám a vér lángba borítja,
S boldogság könnye fojtogat
A közeledben, Carmencita.

1914. március 4.

2

*Az égi patina s a hold szilánkja fényes,
Azúrban alszik, és a szél, ha kél, alig
Lélegzik, s a tavasz utolsó jege éles,
S álmos viharba száll, zavart a lélek is...*

*Mi lágyabb, mint a hold, az alkotnynál sudárabb?
Ne áruld el soha, barátoknak se mondd:
Ha a tető alatt, a kis padlásszobában
Nem esti fény ragyog csupán az ablakon.*

1914. március 24.

3

*Van reggel-démon. Füstös fényü még,
Aranyhajú, derűs minden vonása.
Lengő khintónja kék, akár az ég,
Gyöngyházzszivárvány csillogása.*

*De mint az éjen áttetsző azúr,
Az arcán olykor átsejlik a rémség,
S aranyló fürtje vész-veres sötétség,
S hangjában múltad száz vihara dül.*

1914. március 24.

4

*Tavaszi hóvihár dühöng
Szemem az olvasástól fáradt...
Ó, szörnyű óra, amidőn
Jóslatot mondvá Zunigának,
Josét megpillantotta ő!
A tekintete gúnytól fénylett,
Gyöngyfogsora villant elő,
S feledtem minden napot, éjet,
Szívemben lüktetett a vér,
Hazám emlékét eltemettem...
S ő így dalolt: „Az életeddel
Fizetsz meg a szerelmemért.”*

1914. március 18.

5

*A lánynak hódolók között,
A kiknek nyüzsgő raja tarkáll,
S mind Carment húja és csak őt,
Egy néma árny a szürke falnál
Áll, Lillas-Pastia kocsmája
Előtt, és bámul morcosan,
Nem kérve, részvétet se várva,
Míg dob csörög, selyem suhan,
S cseng karkötők csengettyűhangja, –
A tavaszra emlékezik,
S zengő harmóniák között ma
Csak néz az éneklő alakra,
S álmodja költő-álmait.*

1914. március 26.

Haragvó, színtelen szemek
 Gőgös, kihívó megvetése.
 Minden vonása: hangjegyek.
 Így láttam Önt először én meg.
 A nézőtér sötét. Csitulj!
 Zsabó szoros feketesége.
 S egy sápadt arc... s vállára hull
 A fürtje, mint folyó az éjbe...
 Ó, nem, nem ez volt életem
 Legmeglepőbb találkozása!
 De nyugtalan s oly idegen
 Testének minden rándulása...
 A büszke szem tekintetén
 Áttetszett: benne bosszúság van...
 (Dühödten így sandít felém
 Az oroszlán, ketrecbe zártan.)
 S ott, a kerek csillár alatt,
 A seguidilla messze ringott,
 És Onben féltés és harag –
 Escamillo nem Önhöz indult.
 Nem Ön rándítja zsinorát,
 Hogy hunyjon már a lámpa fénye,
 S az elhagyott José szemébe
 Nem Ön villantja gyöngyfogát...
 Ó, nézni némán – nincs erőm,
 Mondani nem kell s nem lehet,
 S Ön (csillag mennyei tetőn
 Kigyózva, lustán lépeget,
 Ön elmegy – lankadtan haladva,
 És gyöngéd vállának dala,
 Oly szörnyen édes-ismerős ma,
 Hogy nem feledhetem soha,
 Mint emlék egy másik hazáról, –
 Az arca lelkem kincse lett...
 S ott: Menjünk, menjünk messze, távol
 A földi lét ezer bajától!
 Kiált, ki máris elveszett...
 És március hava pereg.

1914. március 25.

Barkák – tavasz jó, olvad már a rét,
Sajnálunk mégis egy másféle fényt,
Mi azt jelenti – pislog valahol
Egy gyertya még, s imám is forrva-forr
S csókszomjas ajkam válladra hajol.

Ez árpaszóke kalász: a mező,
S a darukrúgás egekbe vesző,
Ez azt jelenti: a sөvény megett,
Várhatlak, míg az alkonyfény pereg.
És azt is: nem feledtél engemet.

Rózsák – riasztó szirmaik heve,
Nem a te fürtöd éjlő verese?
Nem titkos árulás az ének is?
Nem Carmen rabja lett a szívem is?

1914. március 30.

Éjsötét s vad éltem elfelejtett
Himnuszának visszhangja te vagy.
Carmen, oly bús, oly csodás szívemnek,
Hogy téged megálmodhattalak.

Már tavasz cseveg, csobog, megárad,
S én, vad álmok rabja, alva csak
Bűvölödöm; megvadít a bájad –
Mint gitárhúr, kasztanyettahang!

S te, kinek álmok között visz útja,
Boldogabb idők trónjára ülsz,
Császárnő, rózsákkal koszorúzva,
Tündérmesék álmába merülsz.

Alszol, kígyó-gyűrűben, te édes,
Mákony altat, és meglátod azt
A morotvát, ahová elérhetsz,
És elérhetetlen álmat.

Látsz alkonytalan napot s az égő
És imádott, elhagyott vidék
Dallal dalló és kéhellve kéklő
Rendületlen-boldog édenét.

*Abban a paradicsomban csend ül,
Csak a lombok sátora alól
hangod furcsa, mély csodája csendül,
És cigányszerelmekről dalol.*

1914. március 28.

9

*Szerelmünk nem madárkalitka,
De én tied vagyok!
És álmom egyre újraszítja
Lángoló alakod!*

*Igen, ragadozó kezében,
Csaló szemedben ég
Rémálmom, hasztalan szerelmem,
A lázas éji ég.*

*Dalolni foglak, égi boltnak
Ajánlva hangodat!
Mint áldozópap, csillagoknak
Szentelve lángodat!*

*Hullámként, zúgó vers-vizekről
Folyóm ragad tova,
És, Carmen, parfümöd kezemről
Le nem mosom soha...*

*És csendes éjen pillanatra,
Mint fellobbant parázs,
Meguillan hófehér fogakkal
Szép arcod, a csodás.*

*Reményem él, gyötrő, de édes,
Te – más földön talán –
Egyszer, titkolva bár, de mégis
Gondolni fogsz reám...*

*Az élet viharát megélten,
Csalódást és bút, –
E gondolat most útra keljen,
Carmen, oly egyszerűen s fehérén,
Akár egy messzi út!*

1914. március 28.

*Nem, az enyém soha, de másé sem leszel te,
Bús évek horhosán át e tudat hozott,
Üres napokon át, miknek nyomaszt a terhe.
Így lettem én a te poétád s hódolód!*

*Itt – szörnyű bélyege női áldozatodnak
Csodás szépségedért – felfogni sincs erőm.
Ott – kozmosz lelke sír, világi bolyognak,
Szférák harmonikus rendjétől rendülön.*

*Ettől remegtem én meg a sötét teremben!
Azóta féltelek, szegény, reménytelen!
Különös szemeid kísérték akkor engem,
Nem tudva, sejtve még... hogy ez már szerelem!*

*Magad törvényeit követve szállsz az égbe,
Pályád sem ismerőn, a csillagok felé,
S ez a világ neked csak füstök lenge képe,
Hol felgyújt valami, s dalolva lánggal ég.*

*S pirkadatában ég szilaj-vad ifjúságod...
Nincs boldogság, család: minden csak fény s dalok...
Egyetlen dallam ott az öröm és a bánat...
Szeretlek, Carmen, én is épp ilyen vagyok.*

1914. március 31.

Baka István fordítása